

Total No. of Printed Pages—4

**5 SEM FYUGP PSCC5A**

**2025**

( November )

**POLITICAL SCIENCE**

( Core )

Paper : PSCC5A

**( Political Processes and Institutions in  
Comparative Perspective )**

*Full Marks : 60*

*Time : 2 hours*

*The figures in the margin indicate full marks  
for the questions*

1. তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া : 1×6=6

Answer the following questions :

(a) 'Civic Culture'ৰ ধাৰণাটো কোনে প্ৰবৰ্তন  
কৰিছিল ?

Who introduced the concept of 'Civic  
Culture'?

(b) মিশ্ৰিত প্ৰতিনিধিত্ব নিৰ্বাচন ব্যৱস্থা কি ?

What is a mixed representation election  
system?

(c) 'জাতি' আৰু 'ৰাষ্ট্ৰ'ৰ মাজৰ এটা পাৰ্থক্য উল্লেখ কৰা।

Mention one difference between 'Nation'  
and 'State'.

- (d) উত্তৰ-ঔপনিবেশিক ৰাষ্ট্ৰসমূহত গণতান্ত্ৰিকীকৰণৰ এটা প্ৰত্যাহ্বান উল্লেখ কৰা।

State one challenge of democratisation in post-colonial States.

- (e) অৰ্ধ-যুক্তৰাষ্ট্ৰীয় ব্যৱস্থা থকা এখন দেশৰ নাম উল্লেখ কৰা।

Mention one country with a quasi-federal system.

- (f) 'Confederation' কি ?

What is 'confederation' ?

2. তলত উল্লেখ কৰাবোৰৰ চমু টোকা লিখা (প্ৰতিটো ১৫০ শব্দৰ ভিতৰত) :

3×4=12

Write short notes on the following (**within 150 words** each) :

- (a) আলমণ্ড আৰু ভাৰ্বাৰ ৰাজনৈতিক সংস্কৃতিৰ ধাৰণা  
Almond and Verba's idea of political culture
- (b) FPTP নিৰ্বাচন ব্যৱস্থাৰ ক্ৰটিসমূহ  
Demerits of FPTP election system
- (c) একবিংশ শতিকাত জাতি-ৰাষ্ট্ৰৰ ক্ষেত্ৰত থকা প্ৰত্যাহ্বানসমূহ  
Challenges to Nation-States in the 21st century
- (d) উত্তৰ-ঔপনিবেশিক ৰাষ্ট্ৰসমূহত গণতান্ত্ৰিকীকৰণত নাগৰিক সমাজৰ ভূমিকা  
Role of civil society in democratisation in post-colonial States

3. তুলনামূলক ৰাজনীতি বুজি পোৱাৰ ক্ষেত্ৰত পৰম্পৰাগত প্ৰতিষ্ঠানবাদ আৰু নতুন প্ৰতিষ্ঠানবাদৰ মাজৰ পাৰ্থক্যসমূহৰ সমালোচনাত্মক বিশ্লেষণ কৰা।

Critically analyse the differences between traditional institutionalism and new institutionalism in understanding comparative politics.

9

অথবা / Or

তুলনামূলক ৰাজনৈতিক বিশ্লেষণত ৰাজনৈতিক সামাজিকীকৰণৰ ভূমিকাৰ সমালোচনাত্মক মূল্যায়ন কৰা।

Critically evaluate the role of political socialisation in comparative political analysis.

4. গ্ৰেট ব্ৰিটেইন আৰু আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰৰ দলীয় ব্যৱস্থাৰ তুলনা কৰা।

9

Compare the party systems of the UK and the USA.

অথবা / Or

আনুপাতিক প্ৰতিনিধিত্বমূলক নিৰ্বাচন ব্যৱস্থাৰ ফলপ্ৰসূতাৰ সমালোচনাত্মক মূল্যায়ন কৰা।

Critically evaluate the effectiveness of the proportional representation election system.

5. পশ্চিম ইউৰোপ আৰু এছিয়াৰ জাতি-ৰাষ্ট্ৰসমূহৰ বিকাশৰ তুলনা কৰা।

8

Compare the development of Nation-States in Western Europe and Asia.

অথবা / Or

‘জাতি’ আৰু ‘ৰাষ্ট্ৰ’ৰ ক্ষেত্ৰত থকা বিতৰ্কবোৰৰ সমালোচনাত্মক বিশ্লেষণ কৰা।

Critically analyse the debates around ‘Nation’ and ‘State’.

6. উত্তৰ-ঔপনিবেশিক ৰাষ্ট্ৰসমূহত গণতান্ত্ৰিকীকৰণৰ প্ৰক্ৰিয়াৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 8

Discuss the process of democratisation in post-colonial States.

অথবা / Or

উত্তৰ-সাম্যবাদী ৰাষ্ট্ৰসমূহত গণতান্ত্ৰিকীকৰণৰ প্ৰত্যাহ্বানসমূহ বিশ্লেষণ কৰা।

Analyse the challenges of democratisation in post-Communist States.

7. যুক্তৰাষ্ট্ৰবাদৰ ওপৰত সমসাময়িক বিতৰ্কবোৰ পৰীক্ষা কৰা। 8

Examine the contemporary debates on federalism.

অথবা / Or

উত্তৰ-ঔপনিবেশিক যুক্তৰাষ্ট্ৰৰ বিশেষ প্ৰসংগৰ সৈতে যুক্তৰাষ্ট্ৰসমূহত ক্ষমতাৰ ভূখণ্ডীয় বিভাজনৰ বিষয়ে পৰীক্ষা কৰা।

Examine the issue of territorial division of power in federal States with special reference to the post-colonial federal States.

\*\*\*